

شورای سیاستگذاری حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه مجتهده امین شهرستان اصفهان

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

حضرت عیسیٰ علیہ السلام در اسلام و مسیحیت

استاد راهنما

آقای علی محزونیه

استاد داور

سرکار خانم سیادت موسوی

پژوهشگر

مریم مردانی

شهریور ۱۳۹۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

حمد و سپاس خدای منان را، که توفیق انجام این تحقیق

و دفاع از ساحت پاک حضرت عیسیٰ علیه السلام را،

به بندۀ حقیر عطا فرمود.

اگر شایسته تقدیم است:

تقدیم به ساحت مقدس امام عصر، عجل الله تعالی فرجه
الشريف و حضرت عیسی علیه السلام،
امید است این تحقیق مورد قبول ایشان واقع شود.

با تقدیر و تشکر از

استاد محترم، جناب آقای

محزونیه، پدر و مادر بزرگوارم

و همه

عزیزانی که مرا در انجام این تحقیق، یاری

رساندند.

کرده، مقام او را تا خدایی بالا می برد؛ نیز معتقد اند، وی بر صلیب رفت؛ حال آنکه اسلام با همه این تهمت‌ها، غلو‌ها و کشته شدن و کفاره بودن حضرت عیسیٰ علیه السلام شدیداً مخالف است.

از نظر اسلام، تهمت‌های واردہ با مقام والای این پیامبر عظیم الشأن، سازگاری ندارد؛ نیز مقام الوهیت وی خرد سستیز بوده و انسان با عقل بشری و محدود خود، می‌تواند به بطلان آن پی ببرد. خداوند، وجود کامل و لایتناهی است که در ظرف محدود جسم نمی‌گنجد و نیز محل است که رنج کشیده و کشته شود. در مورد به صلیب رفتن حضرت عیسیٰ علیه السلام به عنوان بنده خدا باید گفت، طبق هر دو دیدگاه، معجزه‌ای رخ داده است و معجزات علم گریزند و باید آنها را خرد گریز دانست نه خردستیز؛ به عبارت دیگر، شاید عقل بشر نتواند آن را درک کند، اما توانایی ابطال آن را نیز ندارد. بنابراین پیروان دیگر ادیان، و از جمله مسلمانان، امکان آن را می‌پذیرند. از نظر آنها ممکن است انسانی کشته و مدفون شده؛ پس از سه روز زنده شود و به آسمان رود و تا امروز که دو هزار سال از آن زمان گذشته است، زنده باشد.

همین طور فرد مسیحی نیز امکان وقوع این حادثه را می‌پذیرد که قیافه فردی معجزه آسا عوض شود و در نتیجه امر بر کسانی مشتبه شود، و او به آسمان برده شود و تا کنون زنده باشد. این معجزه و برای مسیحیان قابل قبول است. پس آنچه مسلم است هیچ کدام از طرفین مدعای نمی‌تواند در فرض انسان بودن عیسیٰ علیه السلام، دیگری را به محال بودن ادعای خود متهم کند، اما تناقضات موجود در کتاب مقدس را نمی‌توان به معجزه نسبت داد؛ مخصوصاً که در فرض مصلوب شدن حضرت عیسیٰ علیه السلام باید پذیرفت که پیشگویی‌های ایشان محقق نشده است!! و اعتماد کردن به چنین کتابی با این همه تناقض، آن هم زمانی که فرد مصلوب را خدا می‌دانند و معتقدند، خداوند بر صلیب رفته، رنج کشیده و کشته شده است، امری بسیار نامعقول به نظر می‌

رسد. و این همان مطلبی است که در مقابله با جریان تبیشر مسیحیت، باید مدنظر قرار گیرد. چرا که اعتقادات آنها با مبانی عقل، در تضاد بوده و توانایی اثبات آن را حتی به صورت نقلی، ندارند.

البته این موضوع نیاز به پژوهش‌های بیشتری دارد. اگر مخاطب مسیحی ما بداند، چرا خداوند، فردی را شبیه حضرت عیسیٰ علیه السلام ساخته و مردم او را به نام وی بر صلیب کشیده؛ آن هم زمانی که عیسیٰ علیه السلام، به اذن خداوند به آسمان عروج کرده و دیگر دست دشمنانش به وی نمی‌رسد، باطل دانستن تأییفات و تناقضات کتاب مقدس، برای وی آسان می‌گردد. به هر حال مقایسه شخصیت حضرت عیسیٰ علیه السلام بین اسلام و مسیحیت، برای افراد فریب خورده می‌تواند راه گشا باشد. چرا که، تاریخ نشان می‌دهد، زمانی که مسیحیان متوجه جایگاه والای حضرت عیسیٰ علیه السلام، نزد مسلمین شده‌اند، در برابر اسلام، نرمش نشان داده و با توجه بیشتری ادله مسلمین را مطالعه می‌کنند.

فهرست منابع

* قرآن

* نهج البلاغه

- ۱- کتاب مقدس، ترجمه قدیم، بی جا، چاپ ایلام، بی تا
- ۲- آدلر، فیلیپ جی، تمدن‌های عالم، ترجمه محمد حسین آریا، جلد اول، چاپ دوم، تهران
انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۷
- ۳- آشتیانی، جلال الدین، تحقیقی در دین مسیح، چاپ اول، بی جا، نشر نگارش، زمستان ۱۳۶۸
- ۴- ایزد پناه، مهرداد، آشنایی با دین مسیح، چاپ اول، تهران، انتشارات محور ۱۳۸۱
- ۵- بهشتی، احمد، عیسیٰ علیه السلام پیام آور اسلام، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۳
- ۶- بی نام، عیسیٰ ابن مریم از انجیل شریف، چاپ دوم، بی جا، انتشارات انجمن کتاب مقدس
ایران، سازمان چاپ رضوان، مرداد ۱۳۶۲
- ۷- پویا، اعظم، مواجهه قرآن با فرهنگ مسیحیت، تهران، نشر هستی نما، ۱۳۸۵
- ۸- توفیقی، حسین، آشنایی با ادیان بزرگ، چاپ چهاردهم، بی جا، سازمان مطالعه و تدوین کتب
علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، تابستان ۱۳۹۰
- ۹- جرج ولز، هربرت، کلیات تاریخ (دورنمایی از تاریخ زندگی و آدمی، از آغاز تا ۱۹۶۰) ، با
تجدیدنظر ریموند پوستگیت، ترجمه مسعود رجب نیا، جلد اول، چاپ دوم، بی جا، انتشارات
سروش، ۱۳۶۵
- ۱۰- عبدالله، جوادی آملی، عبدالله، تفسیر موضوعی قرآن کریم، سیره پیامبران علیهم السلام،
تنظیم و نگارش حجه الاسلام علی اسلامی، جلد ۷، چاپ اول، قم، نشر اسراء، بی تا

- ۱۱- دورانت، ویل، تاریخ تمدن، جلد ۳، قیصر و مسیح، ترجمه احمد آرام و دیگران، تهران، اقبال؛ فرانکلین، ۱۳۳۷
- ۱۲- رابرتسون، آرچیبالد، عیسی اسطوره یا تاریخ، حسین توفیقی، نوبت اول، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب، چاپ اعتماد ۱۳۷۸
- ۱۳- زمانی، مصطفی، قصه های قرآن، چاپ سوم، قم، انتشارات فاطمه الزهراء سلام الله علیها، زمستان ۷۴
- ۱۴- زیبایی نژاد، محمدرضا، مسیحیت شناسی مقایسه ای، چاپ سوم، تهران، انتشارات سروش (صداو سیما)، ۱۳۸۲
- ۱۵- سلیمانی اردستانی، عبدالرحیم، پسر خدا در عهدهین و قرآن، چاپ اول، قم، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، بهار ۱۳۷۸
- ۱۶- سیوبوتیا، دانیل، مقدمه ای بر شناخت مسیحیت (تلیث)، ترجمه و تدوین: همایون همتی، چاپ اول، بی جا، انتشارات نقش جهان، ۱۳۷۹
- ۱۷- صادقی، محمد، مسیح از نظر قرآن و انجیل، تهران، مؤسسه انتشارات فراهانی، بی تا
- ۱۸- طباطبائی، سید محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ترجمه سید محمد باقر موسوی همدانی، جلد ۳، ۶، ۱۴، ۱۵، ۱۷؛ قم، انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه، اسفند ۱۳۸۷
- ۱۹- طبرسی، مجمع البيان جلد ۲ و ۳ و ۴، ترجمه علی کرمی، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۰
- ۲۰- قدس میرحیدری، حاج سید جعفر، تاریخ انبیاء (قصص قرآن)، چاپ سوم، تهران، انتشارات تهران، ۱۳۸۷

- ۲۱- کاکس، هاروی، مسیحیت، ترجمه عبدالرحیم سلیمانی اردستانی، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب، ۱۳۷۸
- ۲۲- کلینی، کافی، محمد بن یعقوب، ج ۱، تهران، دارالکتب الاسلامیة، ۱۳۶۵ ه ش
- ۲۳- مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۱۴، تهران، انتشارات طبع بحارالانوار، بی تا
- ۲۴- مکارم شیرازی، ناصر، به همراه دیگران، تفسیر نمونه، جلد ۱، ۲، ۴، ۱۳، ۱۹
- ۲۵- مک کرات، الستر، درآمدی بر الاهیات مسیحی، ترجمه عیسی دیباچ، مشاور الاهیاتی: دکتر مهرداد فاتحی، تهران، کتاب روشن، ۱۳۸۵
- ۲۶- میلر، ویلیام مک الوی، تاریخ کلیساي قدیم در امپراطوری روم و ایران، ترجمه علی نخستین. به مساعدت عباس آرین، تهران، نشر اساطیر، ۱۳۸۲
- ۲۷- ویلسون، برايان، دین مسیح، ترجمه ی حسن افشار، چاپ اول، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۱
- ۲۸- ویور، مری جو، درآمدی به مسیحیت، ترجمه حسن قنبری، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب، ۱۳۸۱
- ۲۹- هیأت تحریریه مؤسسه در راه حق، حقیقت مسیحیت، قم، مؤسسه در راه حق، تابستان ۸۲